

Reportage Sociaal-emotioneel praktijkonderwijs

Vwo krijgt levensles van de straat

Ridge en Jamiën waren ooit achterstandsjongere, maar ze hebben leerlingen op de middelbare school heus wel iets te vertellen. Dat je beducht moet zijn op vooroordelen, bijvoorbeeld.

Van onze verslaggeefster
Marjon Bolwijn

ROTTERDAM Daar staat hij, de dubbelganger van voetballer Edgar Davids, in het middelpunt van een kring starrende 14-jarige middelbare scholieren. Ze hebben Ridge nooit eerder gezien, wat is hun eerste indruk van hem?

'Hij maakt muziek', klinkt het. 'Hij sport', zegt een ander. 'Hij is 32 jaar en heeft kinderen.'

'Hij gebruikt.'

'En wat gebruikt hij dan?', vraagt de eveneens Antilliaanse Jamiën, die met zijn swingende gebaren de schuchtere scholieren uit hun tent lokt. 'Drugs', zegt een jongen plompverloren.

Dan vertelt Ridge de kring de waarheid. 'Ik ben 21 jaar, maak inderdaad muziek, ik sport, ik heb geen kinderen en ik gebruik totaal geen drugs.'

Het punt is snel gescoord. 'De eerste indruk klopt vaak niet', doceert Jamiën (20) de 2-havo-vwo-klas van de gemiddelde Melanchton scholengemeenschap in Rotterdam. 'Eerst moet je iemand leren kennen, pas daarna ontdek je of je iets gemeen hebt en wat er schuilgaat achter die oppervlakkige indruk. Snappen jullie het een beetje?'

Op het schoolbord verschijnt in twee simpele krijtlijnen het symbool van het verhaal: een ijsberg, waarvan het overgrote deel onder de oppervlakte schuilgaat.

De schijnwerkelijkheid van de eerste indruk, en de invloed die je daarop zelf hebt met je uiterlijk en houding, daarvan willen Ridge en Jamiën jongeren bewust maken in een twee uur durende workshop op middelbare scholen in Rotterdam. Zij noemen zichzelf 'straatwijs' maar worden 'achterstandsjongeren' genoemd omdat ze hun middelbare school niet hebben afgemaakt. Als voormalige 'straatschoffies' weten ze alles van het snelle oordeel en vooroordeel. Hoe je met je uiterlijk en gedrag vreemden kunt imponeren, maar ook hoe anderen al snel hun oordeel over jou klaar hebben.

Met een tiental andere 'levenswijzen' zijn ze opgeleid voor het project The Social Effect, een particulier initiatief dat jongeren uit de tang van vooroordelen wil halen. Het door fondsen en de gemeente Rotterdam gefinancierde project loopt nu op een aantal middelbare scholen in Rotterdam en wordt binnenkort uitgebreid naar Den Haag, Amsterdam, Tilburg en Zwolle.

Op scholen ligt de nadruk op cognitieve vakken en is weinig aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van jongeren, zegt socioloog Es-

ther Popelier, coördinator van The Social Effect. 'Met het risico dat ze op jonge leeftijd strategieën ontwikkelen om hun emoties te verbergen, wat nadelige gevolgen kan hebben voor latere intieme relaties. Sociale media versterken die kans, want daar voert de buitenkant de boventoon.'

In workshops worden jongeren uitgedaagd hun kwetsbaarheid te laten zien, en dat blijkt vrij makkelijk te gaan, is de ervaring van Popelier. Ze noemt de spontane huilbui van een paar meisjes in een vmbo-klas op de vraag: voel je je veilig in de klas? 'In de mentorles was dit naar boven gekomen.'

Ook veel tweedeklassers op Melanchton leggen al na een half uur luchtige spelletjes hun masker af. Net zoals in het tv-programma *Over de streep* mogen leerlingen die zich herkennen in een stelling een stap naar voren zetten. Dat doet een kwart van de klas op de vraag: 'Ik ben gepest.'

Op anonieme briefjes mogen zij opschrijven waarvan ze balen en waarop ze trots zijn. Na afloop wordt alles hardop voorgelezen. Er zijn hartekreten als 'Ik baal dat mijn ouders zijn ge-

De eerste indruk klopt vaak niet. Snappen jullie het een beetje?

Jamiën jongerentrainer The Social Effect

scheiden', 'Ik heb mijn broertje heel hard laten vallen', 'Ik baal dat ik zo klein ben', 'dat ik niet in mijn eigen land woon'. Bij 'De beste vriendin van mijn moeder is vermoord', gaat er een schok door de klas.

Na voorlezen van: 'Ik ben trots op mijn iPhone 5, iPod en ons grote huis', zegt Jamiën tegen het vel papier: 'Gefeliciteerd man, ik ben echt blij voor je. Sommige mensen krijgen het, anderen werken er hard voor. Maar doe je best om zelf iets te bereiken. Hier op deze school krijg je de kans, pak die. En houd dit: rijkdom zit in je hart.'

'Straatwijze' Jamiën tussen de Rotterdamse vwo'ers.

Foto Marcel van den Bergh / de Volkskrant

Advertentie

Beleef onvergetelijk PORTUGAL

Solares • Pousadas • Strandvakanties
Fly-Drives • Fly-Trains • Stedenreizen
Overwinteren • Charme hotels
Combinatiereizen

style
i.s.m.: TP TAP PORTUGAL

telefoon: 020-428 05 55
www.girassolvakanties.nl
info@girassolvakanties.nl

girassol
vakanties

Weert

Kinderpornoverdachte vrij door fout justitie

Een 50-jarige man uit Weert die in oktober werd aangehouden voor het bezit van bijna een half miljoen kinderpornoplaatjes is dinsdag vrijgelaten. Het Openbaar Ministerie (OM) had de beschuldigen tegen de verdachte niet concreet genoeg gemaakt, aldus de rechter. Het OM kondigde aan dat het de verdachte opnieuw zal dagvaarden. Het OM hanteert al een tijd een globale manier van het omschrijven van de feiten, de 'collectiescanmethode'. ANP

Doggershoek

Den Helder krijgt asielzoekerscentrum

De voormalige jeugdgevangenis Doggershoek in Den Helder wordt ingericht als asielzoekerscentrum (azc). Vanaf september worden er maximaal 600 bewoners gehuisvest. Dit maakte de gemeente Den Helder dinsdagavond bekend. Het nieuwe azc zal onderdak bieden aan vreemdelingen die in afwachting zijn van een verblijfsvergunning. Het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers heeft volgens de gemeente meer opvanglocaties nodig. ANP

Flevoland

Willem-Alexander naar Konings spelen in Ens

Willem-Alexander geeft op 25 april het startsein voor de sportdag tijdens de Konings spelen in Ens (Flevoland). De koning is aanwezig bij de basisscholen Het Lichtschip, De Horizon en De Regenboog, meldt de Rijksvoorlichtingsdienst. De Konings spelen werden vorig jaar vanwege de inhuldiging van Willem-Alexander voor het eerst georganiseerd. Doel is een dag vol bewegen voor kinderen, voorafgegaan door een ontbijt. 5.427 scholen doen dit jaar mee. ANP